

POSTANOWIENIE

Dnia 11 grudnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jarosław Sobutka

w sprawie z odwołania D. M.

przeciwko Dyrektorowi Zakładu Emerytalno-Rentowego MSWiA w Warszawie

o wysokość emerytury policyjnej i policyjnej renty inwalidzkiej,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń

Spółecznych w dniu 11 grudnia 2024 r.,

skargi kasacyjnej odwołującego się od wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku

z dnia 15 listopada 2023 r., sygn. akt III AUa 77/22,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

ł.n

UZASADNIENIE

Decyzją z 2 czerwca 2017 r. (nr [...], Nr ewid: KRW [...]) Dyrektor Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w Warszawie, po uzyskaniu z Instytutu Pamięci Narodowej informacji z 10 marca 2017 r. o przebiegu służby D. M., ponownie ustalił wysokość jego emerytury policyjnej, począwszy od 1 października 2017 r., na kwotę 2.278,61 zł. Ponieważ ustalona wysokość emerytury była wyższa od kwoty 2.069,02 zł, tj. przeciętnej emerytury ogłoszonej przez Prezesa ZUS, wysokość emerytury ograniczono do kwoty 2.069,02 zł. Równocześnie decyzją z 2 czerwca 2017 r. ([...]1., Nr ewid. KRI [...]) Dyrektor Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w Warszawie, po uzyskaniu z Instytutu Pamięci Narodowej informacji z 10 marca 2017 r. o przebiegu służby D. M., ponownie ustalił wysokość jego renty inwalidzkiej,

począwszy od 1 października 2017 r., na kwotę 2.708,79 zł. Ponieważ ustalona wysokość renty inwalidzkiej była wyższa od kwoty 1.510,71 zł, tj. przeciętnej renty z tytułu niezdolności do pracy ogłoszonej przez Prezesa ZUS, wysokość emerytury ograniczono do kwoty 1.510,71 zł.

Wyrokiem z 17 listopada 2021 r. (sygn. akt VII U 1822/21) Sąd Okręgowy w Gdańsku VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w punkcie pierwszym oddalił odwołania ubezpieczonego, w punkcie drugim odstąpił od obciążania wnioskodawcy D. M. kosztami zastępstwa procesowego.

Wyrokiem z 15 listopada 2023 r. (sygn. akt III AUa 77/22) Sąd Apelacyjny w Gdańsku, na skutek apelacji D. M. od wyroku Sądu Okręgowego w Gdańsku:

1. zmienił w części punkt pierwszy zaskarżonego wyroku oraz poprzedzające go decyzje i zobowiązał Dyrektora Zakładu Emerytalno-Rentowego MSWiA w Warszawie do ustalenia emerytury policyjnej i policyjnej renty inwalidzkiej D. M. od 1 października 2017 r. z pominięciem odpowiednio art. 15c ust. 3 oraz art. 22a ust. 3 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin;

2. oddalił apelację w pozostałej części;

3. nie stwierdził odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

W skardze kasacyjnej z 19 stycznia 2023 r. pełnomocnik D. M. zaskarżył prawomocny wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z 15 listopada 2023 r., w zakresie punktu 2, a więc co do rozstrzygnięcia oddalającego apelację, oraz co do pkt 3. Zaskarżonemu orzeczeniu zarzucono naruszenie:

1. art. 13b i 22a ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu

Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (dalej: ustawa zaopatrzeniowa) poprzez ich zastosowanie w sytuacji, gdy w niniejszej sprawie nie zachodzą podstawy do ich stosowania, jako że:

1. ubezpieczony nie pełnił służby na rzecz totalitarnego państwa w znaczeniu materialnym;
2. a ponadto, przyjęta przez Sąd Apelacyjny wykładnia językowa przepisu art. 22a prowadzi do rezultatów rażąco sprzecznych z celem ustawy, którym ma być obniżenie świadczeń tym, którzy nabyli przywilej rentowy z tytułu służby na rzecz totalitarnego państwa, nawet jeśli hipotetycznie przyjąć, że dany funkcjonariusz do 1990 r. pełnił służbę na rzecz totalitarnego państwa, a prawa rentowe nabył po tej dacie w służbie na rzecz III RP - to dokonując prokonstytucyjnej, celowościowej i funkcjonalnej wykładni art. 22a nie sposób uznać, że prawo do świadczenia rentowego nabył jako „osoba która pełniła służbę na rzecz totalitarnego państwa”, wskazana w art. 22a ustawy zaopatrzeniowej, co uzasadnia konieczność pominięcia art. 22a przy ustalaniu wysokości renty inwalidzkiej;
3. art. 15c ust. 1 w zw. z art. 13b ustawy zaopatrzeniowej poprzez ich zastosowanie w sytuacji, gdy ubezpieczony nie pełnił służby na rzecz totalitarnego państwa w znaczeniu materialnym;
4. art. 15 ust. 4 ustawy zaopatrzeniowej poprzez jego niezastosowanie w sytuacji, gdy nie zachodziły żadne przesłanki do jego niezastosowania, w szczególności prawo do podwyższenia emerytury z tytułu inwalidztwa odwołujący nabył w 2007 r., a więc nie sposób uznać, że prawo do podwyższenia emerytury z tytułu inwalidztwa nabył jako „osoba która pełniła służbę na rzecz totalitarnego państwa”, co uzasadnia konieczność uwzględnienia art. 15 ust. 4 przy ustalaniu wysokości emerytury;
5. art. 2, art. 10, art. 30, art. 32 ust. 1 i ust. 2, art. 67 ust. 1 w zw. z art. 31 ust. 3, art. 42 oraz art. 45 ust. 1 Konstytucji RP, a także z art. 6, art. 8 i art. 14 EKPC i nieuwzględnienie standardów i norm wynikających z tych

przepisów w procesie wykładni przepisów ustawy zaopatrzeniowej, a także w procesie wymierzania sprawiedliwości;

6. art. 8 Konstytucji RP poprzez niezastosowanie wymienionych przepisów Konstytucji RP bezpośrednio, skutkujące brakiem odmowy zastosowania w sprawie niniejszej art. 15c i 22a ustawy zaopatrzeniowej, podczas gdy sąd powszechny ma ku temu kompetencję;
7. art. 2 Traktatu o Unii Europejskiej (Dz.U. z 2004 r., Nr 90, poz. 864 dalej TUE), art. 1 Karty Praw Podstawowych (dalej KPP) w zw. z art. 6 TUE, art. 4 KPP w zw. z art. 6 TUE, art. 20-21 KPP w zw. z art. 6 TUE, art. 25 KPP w zw. z art. 6 TUE, art. 4 ust. 3 i art. 6 i w związku z art. 9 i art. 91 Konstytucji RP, zgodnie z którymi prawa podstawowe Unii Europejskiej mają charakter praw bezpośrednio stosowalnych, a więc każdy sędzia krajowy z powołaniem się na zasadę efektywnej kontroli sądowej ma nie tylko prawo, ale obowiązek pominąć w procesie sądowego stosowania prawa ustawy oraz praktyki sprzeczne z zasadami podstawowymi Unii Europejskiej, a więc także z tego względu art. 13b, 15c i 22a ustawy zaopatrzeniowej, jako sprzeczne z zasadami podstawowymi Unii Europejskiej, powinny zostać pominięte - czego Sąd nie uczynił.

Nadto, na podstawie art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c., zaskarżonemu wyrokowi zarzucono:

1. rażące naruszenie prawa procesowego, które to uchybienie miało istotny wpływ na wynik sprawy, w tym naruszenie art. 232 k.p.c. z zw. z art. 227 k.p.c. w związku z art. 231 k.p.c. oraz art. 233 k.p.c. w zw. z art. 391 k.p.c., polegające na dokonaniu w sprawie ustaleń sprzecznych z zebrany materiał dowodowy, że służba odwołującego miała charakter służby na rzecz totalitarnego państwa, podczas gdy przebieg jego służby wynikający z dowodów zgromadzonych w sprawie - w tym fakt nienaruszania przez powoda wolności i praw człowieka (brak wobec powoda postępowań karnych lub dyscyplinarnych, brak postępowań prowadzonych przez IPN, brak zgłoszonych pokrzywdzonych działaniami powoda, brak dowodów na naruszenie przez powoda wolności lub praw człowieka) - wskazując, iż nie pełnił on służby na rzecz totalitarnego państwa, a przeciwne wnioski Sądu

oparte są na niewłaściwej interpretacji przepisów i na niedopuszczalnych domniemaniach - a przez to dowolne;

2. naruszenie art. 244 k.p.c. i 252 k.p.c. poprzez nieprzyznanie dokumentowi z pozytywnej weryfikacji funkcjonariusza waloru dowodu z dokumentu urzędowego, a więc stanowiącego dowód na to, co zostało w nim urzędowo zaświadczone, tj. że odwołujący posiadał kwalifikacje moralne do pełnienia służby w Policji, zwłaszcza w toku służby do 1990 r. nie dopuścił się naruszenia prawa, wykonywał obowiązki służbowe w sposób nienaruszający wolności i praw człowieka, które to twierdzenia nie zostały obalone żadnym dowodem przeciwnym;
3. naruszenie art. 49, art. 379 pkt 4 k.p.c. w zw. z art. 45 i art. 175 ust. 1 Konstytucji RP, art. 19 ust. 1 Traktatu o Unii Europejskiej, art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej, art. 6 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności oraz art. 14 ust. 1 Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych, jako że skarżony wyrok został wydany przez sędziego podlegającego wyłączeniu z mocy ustawy.

Podnosząc powyższe zarzuty strona skarżąca wniosła o:

1. uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku i o przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania temu Sądowi,

ewentualnie:

2. jeżeli podstawa naruszenia prawa materialnego okaże się oczywiście uzasadniona, to uchylenie zaskarżonego orzeczenia i rozstrzygnięcie sprawy co do istoty, stosownie do art. 398¹⁶ k.p.c., tj. poprzez:

- zmianę zaskarżonej decyzji emerytalnej i zobowiązanie Dyrektora Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w Warszawie do przeliczenia emerytury policyjnej powoda z pominięciem art. 15c ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin - od 1 października 2017 r.,

- zmianę zaskarżonej decyzji rentowej i zobowiązanie Dyrektora Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w Warszawie do przeliczenia policyjnej renty inwalidzkiej powoda z pominięciem art. 22a ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin - od 1 października 2017 r.,

3. zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Formułując wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania strona skarżąca wskazała, że w sprawie zachodzi potrzeba wykładni przepisów prawnych, wywołujących rozbieżność w orzecznictwie sądów, co w niniejszym przypadku w pierwszej kolejności oznacza, że w skarżonym wyroku Sąd Apelacyjny dokonał wykładni przepisów odmiennej niż wynikająca z uchwały składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z 16 września 2020 r. (III UZP 1/20), oraz utrwalonej w orzecznictwie sądów ubezpieczeń społecznych, czym naruszył zasady: równości, ochrony praw słuszenie nabytych, godności, zakazu podwójnego karania i prawa do zabezpieczenia społecznego. Ponadto rozbieżność w orzecznictwie sądów dotyczy także wykładni art. 22a oraz art. 15c ustawy zaopatrzeniowej. Otóż zastosowana w niniejszej sprawie przez Sąd Apelacyjny wykładnia językowa art. 22a i skutkująca niezastosowaniem art. 15 ust. 4 wykładnia art. 15c ustawy zaopatrzeniowej prowadzi do rezultatów rażąco sprzecznych z celem ustawy, którym ma być obniżenie świadczeń tym, którzy nabyli przywilej emerytalny lub rentowy z tytułu służby na rzecz totalitarnego państwa. Nawet jeśli przyjąć, że dany funkcjonariusz do 1990 r. pełnił służbę na rzecz totalitarnego państwa, a prawa rentowe lub część uprawnień emerytalnych nabył po tej dacie w służbie na rzecz III RP - to dokonując prokonstytucyjnej, celowościowej i funkcjonalnej wykładni art. 22a, 15c i 15 ust. 4 nie sposób uznać, iż prawo do świadczenia rentowego czy prawo do podwyższenia emerytury z powodu inwalidztwa nabył jako „osoba która pełniła służbę na rzecz totalitarnego państwa”, wskazana w art. 22a czy 15c ustawy zaopatrzeniowej, co

uzasadnia konieczność pominięcia art. 22a przy ustalaniu wysokości renty inwalidzkiej oraz konieczność uwzględnienia art. 15 ust. 4 przy ustalaniu wysokości emerytury.

Nadto zdaniem strony skarżącej skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ pkt 4 k.p.c.), ponieważ prawidłowo oceniony materiał dowodowy oraz prawidłowa, prokonstytucyjna, uwzględniająca standardy ochrony praw człowieka wykładnia przepisów ustawy zaopatrzeniowej, w tym w szczególności jej art. 13b ust. 1, art. 15c i 22a, prowadzi do oczywistego wniosku, że ubezpieczony nie pełnił służby na rzecz totalitarnego państwa, a obniżenie jego świadczeń poczynawszy od października 2017 r. jest sprzeczne ze standardami konstytucyjnymi oraz europejskimi standardami ochrony praw człowieka, w szczególności także dlatego, że prawo do świadczeń rentowych oraz do podwyższenia emerytury z tytułu inwalidztwa powód nabył długo po 1990 r, a więc bez jakiegokolwiek związku z nawet rzekomą służbą na rzecz totalitarnego państwa. Nadto Sąd Apelacyjny nie uwzględnił zasad i norm prawa UE, w tym praw podstawowych zeń wynikających. Skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona zdaniem skarżącego dlatego, że na skutek naruszenia przepisów wymienionych w zarzutach skargi (literalna, nie prokonstytucyjna wykładnia prawa materialnego, przyjęcie nieuzasadnionych domniemań, nieprzyznanie dokumentowi weryfikacyjnemu waloru dokumentu urzędowego, a w konsekwencji błędne przyjęcie, że powód pełnił służbę na rzecz państwa totalitarnego, podczas gdy warunki „służby na rzecz totalitarnego państwa” ustalone w oparciu o dyrektywy wykładni II stopnia nie zostały spełnione), Sąd Apelacyjny wydał błędne rozstrzygnięcie. Wadliwość w ocenie strony skarżącej wynika z tego, że Sąd Apelacyjny zaniechał oceny kryterium „służby na rzecz totalitarnego państwa” określonego w art. 13b ust. 1 ustawy zaopatrzeniowej na podstawie wszystkich okoliczności sprawy, w tym także na podstawie indywidualnych czynów powoda i ich weryfikacji pod kątem naruszenia podstawowych praw i wolności człowieka, nie nakazał pominięcia art. 15c i art. 22a - celem zachowania przez skarżącego świadczeń wypracowanych w służbie z pewnością niebędącą służbą na rzecz totalitarnego państwa. Ponadto, w skarżonym niniejszą skargą wyroku Sąd Apelacyjny nie uwzględnił omówionych, wynikających z prawa europejskiego

wytocznych, a więc jest z prawem tym sprzeczny i jako taki nie może się ostać, a skarga jest oczywiście uzasadniona.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna wywiedziona w niniejszej sprawie nie kwalifikowała się do przyjęcia i dalszego jej, merytorycznego rozpoznania.

Na wstępie należy przypomnieć, że skarga kasacyjna podlega badaniu (na etapie przedsądu) w zakresie spełnienia przez nią warunków formalnych. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, jeżeli istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, jeżeli zachodzi nieważność postępowania lub jeżeli skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Nakładając na skarżących obowiązek wskazania i uzasadnienia oznaczonej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, czyli tak zwanego przedsądu, ustawodawca zagwarantował, że skarga kasacyjna, jako nadzwyczajny środek zaskarżenia prawomocnych orzeczeń, będzie realizować funkcje publicznoprawne. Ograniczenie przesłanek, wskazanych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. do czterech ma, w konsekwencji, zapewnić, że przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ustrojowo i procesowo będzie uzasadnione jedynie w tych przypadkach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne, a skarga nie stanie się instrumentem wykorzystywanym w każdej jednostkowej sprawie. Ostatecznie, nie w każdej sprawie, nawet takiej, w której prawomocne orzeczenie zostało wydane w warunkach błędu w subsumpcji, czy też wyniku wadliwej wykładni prawa, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. W przeciwnym bowiem razie Sąd Najwyższy stałby się, wbrew obowiązującym przepisom, sądem trzeciej instancji, a jego zadaniem nie jest przecież dokonywanie korekty ewentualnych błędów w zakresie stosowania, czy też wykładni prawa, w każdej indywidualnej sprawie.

Podkreślenia wymaga także, że wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienie podlegają analizie na etapie przedsądu, natomiast przytoczone podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie oceniane są dopiero po przyjęciu skargi do

rozpoznania, w trakcie jej merytorycznego rozpoznawania. Oba te elementy muszą być więc przez skarżącego wyodrębnione, oddzielnie przedstawione i uzasadnione. Skarga kasacyjna powinna być tak zredagowana i skonstruowana, aby Sąd Najwyższy nie musiał poszukiwać w uzasadnieniu jej podstaw pozostałych elementów konstrukcyjnych skargi, ani tym bardziej się ich domyślać (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 19 maja 2022 r., I USK 434/21, Legalis nr 2740849).

Strona skarżąca, formułując wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazała, że w sprawie zachodzi potrzeba wykładni przepisów prawnych z uwagi na rozbieżności w orzecznictwie (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.) oraz skarga jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.). Trzeba także zauważyć, że błędny jest sam sposób sformułowania wniosku przez stronę skarżącą – co świadczy o jego bezpodstawności. Nie można bowiem twierdzić, że skarga jest oczywiście uzasadniona - co oznacza oczywistą bezzasadność zaskarżonego orzeczenia, a więc niewymagającą jakichkolwiek dociekań lub analiz, a jednocześnie wskazywać na istnienie potrzeby wykładni przepisów - wymagającej z natury rzeczy pogłębionych rozważań (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 17 lipca 2019 r., III CSK 148/19, LEX nr 2751796 oraz postanowienie Sądu Najwyższego z 26 kwietnia 2018 r., IV CSK 577/17, LEX nr 2497710). Tego typu argumentacja, nawet w sytuacji podnoszenia jej w sposób „ewentualny”, podważa zasadność wniosku.

Przechodząc do wskazanych we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania przesłanek przypomnieć należy, że odwołanie się do przesłanki przedsądu, jaką jest potrzeba wykładni przepisów prawnych, budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, wymaga wykazania, że określony przepis prawa, mimo iż budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje wyraźnie wskazane przez skarżącego rozbieżności w orzecznictwie w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych, które należy przytoczyć (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08, Legalis nr 127030; z 28 marca 2007 r., II CSK 84/07, Legalis nr 2701754 i z 9 września 2022 r., I CSK 1494/22, Legalis nr 2741242). Stronę skarżącą obciąża obowiązek przedstawienia odrębnej i

pogłębionej argumentacji prawnej, wskazującej na zaistnienie powołanej okoliczności uzasadniającej przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, zawierającej szczegółowy opis tego, na czym polegają poważne wątpliwości interpretacyjne (por. postanowienia Sądu Najwyższego z 8 lipca 2009 r., I CSK 111/09, LEX nr 570112 i z 29 września 2022 r. I CSK 3496/22, Legalis nr 2790349). Powołanie się na przyczynę kasacyjną przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wykazania przez stronę skarżącą, że chodzi o wykładnię przepisów prawa, których treść i znaczenie nie zostały dostatecznie wyjaśnione w dotychczasowym orzecznictwie lub, że istnieje potrzeba zmiany ich dotychczasowej wykładni, podania, w drodze stosownego jurydycznego wyводу, na czym owe wątpliwości polegają, a także że mają one poważny oraz rzeczywisty charakter i ich rozstrzygnięcie wiąże się z rozpatrywaną sprawą i jest istotne z punktu widzenia wyniku postępowania oraz publicznoprawnych funkcji skargi kasacyjnej. Nie istnieje potrzeba wykładni przepisów prawa, jeżeli Sąd Najwyższy wyraził swój pogląd we wcześniejszym orzecznictwie, a nie zachodzą okoliczności uzasadniające zmianę tego poglądu. W tym miejscu należy zwrócić uwagę – o czym była już mowa wyżej i co przywołuje sama strona skarżąca - że Sąd Najwyższy zajmował się już wykładnią art. 15c oraz art. 13b ustawy zaopatrzeniowej w uchwale w sprawie III UZP 1/20, czy też wyroku z 25 października 2023 r. w sprawie III USKP 39/23 (LEX nr 3619227). Nie można natomiast wykazywać istnienia rozbieżności w orzecznictwie, powołując się jedynie na odmiennność wyrokowania, czy interpretowania prawa przez sądy (por. wyrok Sądu Najwyższego z 24 kwietnia 2003 r., I PK 577/02, OSNP 2003, nr 15, poz. 1) – tak jak to ma miejsce w przedmiotowej skardze kasacyjnej. Nadto, przywołując uchwałę Sądu Najwyższego z 16 września 2020 r. w sprawie III UZP 1/20, strona skarżąca zapomina, że Sąd Apelacyjny wcale tą uchwałą nie był związany i nie może to świadczyć o istniejącej rozbieżności w orzecznictwie. Poza tym strona skarżąca, wbrew spoczywającym na niej obowiązkom, nie przytoczyła w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania żadnych przykładów rozbieżności w orzecznictwie, w zakresie wskazywanych przepisów art. 22a, 15c i 15 ust. 4 ustawy zaopatrzeniowej.

Jeżeli natomiast chodzi o drugą ze wskazanych przesłanek przedsądu, jaką jest oczywista zasadność skargi kasacyjnej, to stwierdzić należy, że strona skarżąc

także nie wykazała istnienia tej właśnie przesłanki przedsądu. O oczywistej zasadności skargi kasacyjnej nie może przede wszystkim świadczyć podniesiony zarzut nieprawidłowo ocenionego przez Sąd II instancji materiału dowodowego. Podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów. Sąd Najwyższy, zgodnie z art. 398¹³ § 2 k.p.c., jest bowiem związany ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia. Związanie to wyklucza nie tylko przeprowadzenie w jakimkolwiek zakresie dowodów, lecz także badanie, czy sąd drugiej instancji nie przekroczył granic swobodnej ich oceny. Z tego punktu widzenia każdy zarzut skargi kasacyjnej, który ma na celu polemikę z ustaleniami faktycznymi sądu drugiej instancji, z uwagi na jego sprzeczność z art. 398³ § 3 k.p.c. jest a *limine* niedopuszczalny, spór o ocenę poszczególnych dowodów i ustalenie stanu faktycznego nie może być bowiem przenoszony do postępowania przed Sądem Najwyższym (por. wyrok Sądu Najwyższego z 3 kwietnia 2019 r., II CSK 95/18, LEX nr 2645127). W motywach wniosku opartego na tej przesłance przedsądu powinien być zawarty wywód prawny wyjaśniający, w czym wyraża się owa oczywistość i przedstawić argumenty na poparcie swych twierdzeń (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, LEX nr 198531; z 10 sierpnia 2006 r., V CSK 204/06, LEX nr 421035; z 9 stycznia 2008 r., III PK 70/07, LEX nr 448289; z 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, LEX nr 448205; z 3 kwietnia 2008 r., II PK 352/07, LEX nr 465859 i z 5 września 2008 r., I CZ 64/08, LEX nr 512050). O ile dla uwzględnienia skargi wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla przyjęcia skargi do rozpoznania niezbędne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły czy dokonywania pogłębionej analizy przepisów prawa i doszukiwania się ich znaczenia (tak m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274; z 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, LEX nr 375616; z 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr 453107; z 9 maja 2008 r., II PK 11/08, LEX nr 490364; z 21 maja 2008 r., I UK 11/08, LEX nr 491538 i z 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, LEX nr 494134). W judykaturze podkreśla się, że przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do

rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (postanowienia Sądu Najwyższego: z 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 nr 13, poz. 230; z 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, LEX nr 442743; z 11 kwietnia 2008 r., I UK 46/08, LEX nr 469185 i z 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, LEX nr 494133). Strona skarżąca, w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, nie wykazała kwalifikowanej postaci naruszenia wskazywanych przez siebie przepisów prawa materialnego.

Z powyższych przyczyn Sąd Najwyższy, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

ł.n

r.g.